

ואם היה המפטיר בנביא קטן — אביו או רבו⁸³ עוברין על ידו. כלומר, בשבילו⁸⁴.

קטן קורא בתורה⁸⁵, ומתרגם.

אבל אינו פורס על שמע, כיון שהוא בא להוציא את הרבים ידי חובתן, ומי שאינו מחוייב בדבר — אינו יכול להוציא אחרים ידי חובתן.

ואינו עובר לפני התיבה — מהאי טעמא.

ואינו נושא את כפיו, משום שאין זה כבוד הציבור להיות כפופין לברכתו⁸⁶.

פוחח, דהיינו אדם שכרעיו נראין⁸⁷ — פורס את שמע, דהא מחוייב הוא בכרכה. ומתרגם.

אבל אינו קורא בתורה משום כבוד התורה, וכך אינו עובר לפני התיבה, ואינו נושא את כפיו, משום דגנאי הוא לציבור.

האם באקראי יכול לישא כפיו אף בהבאת ב' שערות. דתוס' ועוד ראשונים כתבו, דבאקראי מותר. אבל מהטור [סי' קכ"ח] משמע דאסור. מדלא הזכיר להך דבאקראי מותר, כשם שהזכיר לענין תפילה [בסי' נ"ג].

וכתב הב"י [סי' נ"ג אות ח'], דהא דבעינן שיתמלא זקנו, אין צריך אלא שיהא ראוי למלא זקנו, ואז, אף אם אין לו זקן כלל — נושא את כפיו. דהוא שיעור בגדלות, ותלוי בשנים.

87. כך פירש רש"י. ותוס' פירשו דהיינו מי שלובש בגדים קרועים.

והרמב"ם בפירושו המשניות כתב, דהיינו שנקרע הבגד העליון שעליו, עד שכתפיו ולבו נראין ערומין.

והקשה הר"ן על רש"י, מדאיתא לקמן דהאומר איני עובר יחף לפני התיבה — אף בסנדל לא יעבור. משמע דאדם אחר — יכול לעבור יחף?!?

ותירץ הרש"ש, דיחף דהתם — היינו רק בחלק התחתון של הרגל. ופוחח — היינו שכרעיו נראין, בגובה הרגל. עיי"ש.

והטורי אבן הקשה על רש"י, דבגמ' לקמן [ע"ב, ועיי' מש"כ שם] משמע, דפוחח אסור משום "לא יראה בך ערות דבר", ולרש"י מאי ערות דבר איכא? עיי"ש.

משום דאין דין שומע כעונה בנשיאות כפים, משום שצריך לאמרה בקול רם, והיוצא בשמיעה — כאילו אומרה בלחש. אבל החזו"א [או"ח כ"ט] כתב, דהשומע נכלל בדיבורו של המדבר, וכאילו אמר בקול רם.

83. כתב הטו"א, דהא דרבו עובר על ידו — היינו דווקא באין לו אב. אבל אם יש לו אב — אביו קודם. וביאר בחי' רעק"א, דלא דמי לההיא דמתניתין דב"מ [ל"ג ע"א], דאבידת אביו ואבידת רבו — אבידת רבו קודמת [וכן לגבי עוד דברים רבו קודם, עיי"ש], דהכא הוא זכות הקטן, והאב קודם לזכות בו, כמו שהוא יורשו. עיי"ש שהביא עוד חילוק.

84. וכתב הטורי אבן דמלשון "עוברין על ידו", משמע דווקא עוברין לפני התיבה בשבילו, אבל שאר דברים — לא. אבל בפיה"מ להרמב"ם איתא דלכל מילי דלעיל זוכין על ידו.

85. הרע"ב הביא, דיש מן הגאונים שאמרו, דהיינו דווקא משלישי ואילך.

86. נחלקו הראשונים, אי בהדי כהנים גדולים אחרים יכול לישא כפיו.

עוד נחלקו בהא דגדול נושא כפיו, והיינו משיתמלא זקנו, כדאמרינן בחולין [כ"ד ע"ב],